

ความคิดเห็นของครูสังคัมศึกษา เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน
สันติศึกษาในวิชาสังคัมศึกษาระดับมัธยมศึกษา

นายพระพล งามขุนทด

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

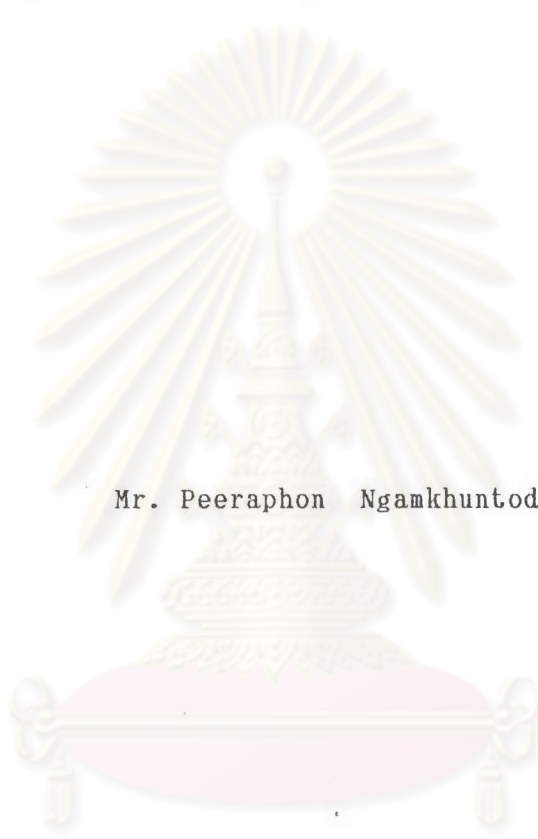
พ.ศ. 2535

ISBN 974-581-947-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

018721 I 15649076

SOCIAL STUDIES TEACHERS' OPINIONS CONCERNING THE ORGANIZATION
OF PEACE EDUCATION INSTRUCTION IN SOCIAL STUDIES
AT THE SECONDARY EDUCATION LEVEL

Mr. Peeraphon Ngamkhuntod

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Secondary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1992

ISBN 974-581-947-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน
สันติศึกษา ในวิชาสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา

โดย

นายพีระพล งามขุนทด

ภาควิชา

มัธยมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วลัย พานิช

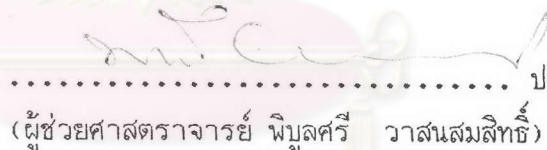
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่งของการ
ศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิบูลศรี วาสน์สมลิต์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วลัย พานิช)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ก่องแก้ว เจริญอักษร)

พระพล งามขุนทด : ความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสันติศึกษา
ในวิชาสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา (SOCIAL STUDIES TEACHERS' OPINIONS
CONCERNING THE ORGANIZATION OF PEACE EDUCATION INSTRUCTION IN SOCIAL
STUDIES AT THE SECONDARY EDUCATION LEVEL) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.วัลย์ พานิช,
118 หน้า ISBN 974-581-947-6

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูสังคมศึกษา เกี่ยวกับการจัดการเรียน
การสอนสันติศึกษาในวิชาสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน และการ
จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นครูสังคมศึกษา จำนวน 300 คน
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 37 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งสุ่มด้วยวิธีการ
สุ่มแบบแบ่งชั้นหลายขั้นตอน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการหาค่าร้อยละ ค่ามัธยิม เลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้คือ

1. ครูสังคมศึกษาเห็นด้วยมากกับการจัดการเรียนการสอนสันติศึกษาในห้องเรียนที่ผู้วิจัยเสนอ
ในด้านแนวทางการจัดการเรียนการสอน วัตถุประสงค์ เนื้อหาวิชา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อ
การเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล และเมื่อพิจารณาแต่ละด้าน ปรากฏว่าครูสังคมศึกษาเห็นด้วย
มากกับเรื่องต่อไปนี้ โดยมีค่ามัธยิม เลขคณิตมากกว่าข้ออื่น ๆ คือการสอนโดยสอดแทรกสันติศึกษากับรายวิชา
ที่เกี่ยวข้อง วัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนพัฒนาจิตสำนึกของการมีส่วนร่วมในการดูแล
รักษาสภาพแวดล้อมที่ดี เนื้อหาวิชาเกี่ยวกับมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมโดยเน้นเรื่องของการแก้ไขปัญหา การสอน
ด้วยวิธีการศึกษาเฉพาะกรณีโดยเน้นข่าวและเหตุการณ์ปัจจุบัน การใช้ข่าวปัจจุบันจากวิทยุ โทรทัศน์ และ
หนังสือพิมพ์รายวันที่เสนอทั้ง ความร่วมมือ ความขัดแย้ง เป็นสื่อการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล
จากการสังเกต เน้นทัศนคติและการปฏิบัติของนักเรียน

2. ครูสังคมศึกษาเห็นด้วยมากกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ผู้วิจัยเสนอ เมื่อพิจารณา
รายละเอียดปรากฏว่า ครูสังคมศึกษาเห็นด้วยมากในโครงการ "ที่มีมัธยมปลายช่วยน้องมัธยมต้น" ด้วยการ
ทบทวนแบบเรียน การแนะแนวการศึกษาต่อ การร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์นั้นเห็นด้วยมาก โดยมีค่ามัธยิม
เลขคณิตมากกว่าข้ออื่น ๆ

ภาควิชามัธยมศึกษา.....
สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา.....
ปีการศึกษา2535.....

ลายมือชื่อนิติต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C341287 : MAJOR TEACHING SOCIAL STUDIES
KEY WORD: PEACE EDUCATION/SOCIAL STUDIES TEACHER

PEERAPHON NGAMKUNTOD: SOCIAL STUDIES TEACHERS' OPINIONS CONCERNING THE ORGANIZATION OF PEACE EDUCATION INSTRUCTION IN SOCIAL STUDIES AT THE SECONDARY EDUCATION LEVEL. THESIS ADVISOR: ASST. PROF. WALAI PANICH, D.Ed., 118 PP. ISBN 974-581-947-6

The purpose of this research was to study the social studies teachers' opinions concerning the organization of peace education through classroom instruction and extra-curricular activities. The researcher constructed a set of questionnaires and sent to 300 social studies teacher selected by multi-stage stratified random sampling from 37 secondary schools under the jurisdiction of the Department of General Education in Bangkok Metropolis. The obtained data were analyzed by means of percentage, arithmetic mean and standard deviation.

The findings of the research were as follows:

1. The social studies teachers agreed at the high level with classroom activities proposed by the researcher in the aspects of the instructional management, the instructional objectives, the content, the instructional activities, the instructional media and the measurement and evaluation. Considering in details of each aspect, it appeared that the social studies teachers agreed at the high level with the following items with higher arithmetic mean than others: integrating peace education with other relevant subjects, setting instructional objectives to develop students' awareness of participation in maintaining good environment, the contents on man and environment with emphasis on solving environmental problems, teaching through case studies focusing on news and current events, using current news from radio, television and daily newspaper presenting pros and cons as the instructional media, and measuring and evaluating by observations of students' attitude and performances.

2. The social studies teachers agreed at the high level with extra-curricular activities proposed by the researcher. Considering in details, it appeared that the social studies teachers agreed at the high level with the following items with higher arithmetic mean than others: "Upper-Secondary Students Help Lower-Secondary Students Project" by revising the lessons, further education guidance and participation in worthwhile activities.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....มัธยมศึกษา.....

สาขาวิชา.....การสอนสังคมศึกษา.....

ปีการศึกษา.....2535.....

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วลัย พานิช อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ และตรวจแก้ไข วิทยานิพนธ์ ตลอดจนให้ความเมตตา ท่วงไຍแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างมาก ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณของท่าน และขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิบลศรี วาสนสมสิทธิ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ก่องแก้ว เจริญอักษร ซึ่งได้กรุณาให้ข้อคิดเห็น คำแนะนำ และตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และเนื่องจากผู้วิจัยได้รับทุนอุดหนุนการทำวิจัย บางส่วนจาก บัณฑิตวิทยาลัย จึงขอกราบขอบพระคุณ ไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ได้สละเวลาในการตรวจแบบประเมิน และให้ข้อเสนอแนะอันมีค่ายิ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ดร. วไล ฌ ป้อมเพชร รองศาสตราจารย์ ดร. สิริวรรณ ศรีพหล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศรีเหน็ สุภพิทยากุล อาจารย์มาลี โตสกุล อาจารย์นวลปรารงค์ ชมภูศรี และท่านนักวิชาการที่กรุณาให้สัมภาษณ์ และคำแนะนำ รองศาสตราจารย์ลาวัณย์ วิทยาวุฒิกุล รองศาสตราจารย์ ดร. ไพฑูรย์ ลินลารัตน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศรีเหน็ สุภพิทยากุล และอาจารย์ ดร. จุมพล พูลภัทรชีวิน อีกทั้งผู้เกี่ยวข้องในความร่วมมือตอบแบบสอบถามทุกท่าน

ที่สำคัญที่สุด งานวิจัยนี้จะไม่บรรลุเป้าหมายไปได้ ถ้าปราศจากการให้กำลังใจอย่างสม่ำเสมอ จาก แม่ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง ณ โอกาสนี้

พระพล งามขุนทด

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ

บทที่

1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	4
ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย	4
2 วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
บทความและเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการ การสอนสันติศึกษา ในวิชาสังคมศึกษา	5
ความรู้เรื่อง สันติภาพ สันติศึกษา และแนวคิดเกี่ยวกับ สันติศึกษา	5
วิชาสังคมศึกษากับการส่งเสริมสันติภาพ	10
การจัดการเรียนการสอนสันติศึกษาในวิชาสังคมศึกษา	14
บทบาทครูสังคมศึกษาในการสอนสันติศึกษาในระดับมัธยมศึกษา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	32
งานวิจัยในประเทศ	33
งานวิจัยต่างประเทศ	35

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	39
วิธีดำเนินการวิจัย	39
การศึกษาค้นคว้า	39
การสุ่มตัวอย่างประชากร	39
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	41
การเก็บรวบรวมข้อมูล	42
การวิเคราะห์ข้อมูล	42
4	44
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	44
5	67
สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	67
รายการอ้างอิง	81
ภาคผนวก	87
ภาคผนวก ก	88
ภาคผนวก ข	89
ภาคผนวก ค	91
ภาคผนวก ง	93
ภาคผนวก จ	96
ภาคผนวก ฉ	99
ประวัติผู้เขียน	118

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงการสุ่มตัวอย่างประชากร	40
2	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของครูสังกัดศึกษาแยกตามสภาพ	46
3	ความคิดเห็นของครูสังกัดศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนการสอน สันติศึกษา	49
4	ความคิดเห็นของครูสังกัดศึกษาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การเรียนการสอน สันติศึกษา	50
5	ความคิดเห็นของครูสังกัดศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาเรียนการสอน สันติศึกษา	52
6	ความคิดเห็นของครูสังกัดศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สันติศึกษา	54
7	ความคิดเห็นของครูสังกัดศึกษาเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอน ในการเรียนการสอนสันติศึกษา	57
8	ความคิดเห็นของครูสังกัดศึกษาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลเกี่ยวกับ การเรียนสันติศึกษา	59
9	ความคิดเห็นของครูสังกัดศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรการ การเรียนการสอนสันติศึกษา	60

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย